

Gemeenschappelijke Overheidsarchitectuur (GO)

Ambities berichtenstelsel

14 november 2019, CONCEPT versie 0.9

1	Inleiding	2
1.1	Doelstelling van de "GO".....	2
1.2	Domein Interactie.....	3
1.3	Over deze versie van de GO en de inperking tot het berichtenstelsel	3
1.4	Structuur GO.....	3
1.5	Minimal Viable Architecture	4
1.6	Structuur van het document.....	4
2	Doelstelling van het berichtenstelsel.....	6
2.1	Wat is het berichtenstelsel?.....	6
2.2	Waarom een gemeenschappelijk berichtenstelsel?	6
3	Ambities voor het berichtenstelsel.....	7
3.1	Communicatievormen ondersteund door het stelsel.....	7
3.2	Interactiemodellen ondersteund door het stelsel	10
3.3	Functionaliteit van het stelsel	13
3.4	Gemeenschappelijke voorzieningen	16
4	Onbepaalde ambities m.b.t. het berichtenstelsel	18
5	Bijlage.....	19

1 Inleiding

Voor een definitie van begrippen wordt naar de bijlage verwezen.

In het belang van burgers, bedrijven en instellingen ontwikkelt de overheid afspraken, standaarden en voorzieningen voor informatie-uitwisseling met zowel natuurlijke als niet natuurlijke personen. Er zijn vele vormen van informatie-uitwisseling mogelijk die in het Interactie-domein en het domein Gegevensuitwisseling van GO uitgewerkt zullen worden. De ambities in dit document hebben echter een beperktere scope. De kerngroep GO heeft deze conform het plan van aanpak beperkt tot de scope die past bij de MijnOverheid berichtenbox voor burgers en de berichtenbox voor bedrijven: het berichtenstelsel. De keuze voor dit berichtenstelsel geeft GO de gelegenheid ervaring op te bouwen en prioriteit te geven aan de lopende FBS-ontwikkeling.

Dit document beschrijft de functies die het berichtenstelsel moet bevatten om een geleidelijke transitie naar toekomstige modellen mogelijk te maken. Om het stelsel effectief en efficiënt te laten zijn voor deelnemers, zowel voor overheidsorganisaties als voor ontvangers van berichten, zijn afspraken nodig. Deze afspraken verzekeren onder andere dat voldoende organisaties mee doen, de doelgroep voldoende omvang heeft en berichtenstromen zinvol zijn.

Met de gekozen scope is het berichtenstelsel in ieder geval geschikt voor uitgaande berichten die zijn gericht aan specifiek geadresseerde natuurlijke en niet-natuurlijke personen als deze worden afgehandeld door een mens (en niet geautomatiseerd door systemen). Voorgesteld wordt om het berichtenstelsel de drie hierbij onderkende interactiemodellen te laten ondersteunen, zodat doorgroei van de huidige praktijk naar de toekomst mogelijk is. Deze modellen worden in het verdere document uitgewerkt.

1.1 Doelstelling van de "GO"

De Programmeringsraad Logius (PL) stuurt op de architectuur van de basisinfrastructuur van de digitale overheid. Om dit adequaat te kunnen doen is inzicht nodig in de te verwachten ontwikkelingen in de digitale basisinfrastructuur en moet een 'stip op de horizon' geplaatst worden. Anders geformuleerd, de PL heeft behoefte aan een visie op de digitale overheid toegespitst op de basisinfrastructuur daarvoor. Wij realiseren dit in de vorm van een 'Enterprise Architectuur': de Gemeenschappelijke Overheidsarchitectuur (GO).

Het projectplan GO beschrijft op welke wijze de GO gerealiseerd wordt¹. De belangrijkste punten hieruit in relatie tot dit document zijn:

- De GO wordt beschreven vanuit het idee dat alle gemeenschappelijke ontwikkelingen van de digitale basisinfrastructuur onder aansturing van de PL vallen. Waar nodig wordt een bredere scope onderzocht om richting te geven aan deze digitale basisinfrastructuur.
- De GO onderscheidt de sturing op korte (2 jaar), middellange (4 jaar) en de lange termijn (6 jaar), onderbouwd vanuit toegevoegde waarde, impact en uitvoerbaarheid.
- De GO wordt uitgewerkt in vier domeinen: interactie, identificatie & autorisatie, infrastructuur en gegevensuitwisseling (zie bijlage begrippen/definitie). Na uitwerking van deze vier domeinen vindt een integratieslag plaats.
- Om deze architectuur te kunnen uitwerken, is sturing vanuit de PL nodig op basis van de gedefinieerde en door de PL geaccordeerde ambities voor de basisinfrastructuur.

Naast de GO is de Nederlandse Overheid Referentie Architectuur, NORA, ontwikkeld. De verhouding tussen de GO en de NORA is in onderstaande tabel weergegeven.

	NORA	GO
Opdrachtgever	BZK	Programmeringsraad Logius
Doel	Zorgen dat voorzieningen van de overheid goed samenwerken en dat optimaal hergebruik gemaakt wordt van bestaande oplossingen.	Visie op de digitale overheid toegespitst op de basisinfrastructuur om te kunnen sturen op de ontwikkeling van de basisinfrastructuur.
Onderwerp	De informatiehuishouding van de Nederlandse overheid.	Basisinfrastructuur voor de digitale overheid.

¹ Projectplan Gemeenschappelijke Overheidsarchitectuur (GO), versie 0.9, 06-08-2019

1.2 Domein Interactie

De volgende versie van dit GO-document zal het gehele domein interactie omvatten. Het domein Interactie omvat naast het berichtenstelsel alle onderdelen van de basisinfrastructuur ten behoeve van elektronische informatie-uitwisseling met burgers, bedrijven, instellingen, intermediairs en hun gemachtigden. Ook regie op gegevens maakt hier onderdeel van uit. De onderdelen identificatie en autorisatie vallen buiten het domein Interactie.

De navolgende voorzieningen en ontwikkelingen behoren tot het domein Interactie:

- Portals: Overheid.nl, Digitaal Ondernemersplein, Antwoord voor bedrijven, Samenwerkende Catalogi
- Gepersonaliseerde voorzieningen: MijnOverheid en Berichtenbox voor Bedrijven
- Dienstverlening aan ondernemers: Standard Business Reporting (SBR), eFactureren.
- Federatief berichtenstelsel

1.3 Over deze versie van de GO en de inperking tot het berichtenstelsel

Er is gekozen om klein te beginnen en daarmee ervaring op te bouwen in de samenwerking tussen architecten, sponsors en PL t.a.v. GO. Bij uitwerking van de ambities voor interactie is daarom een klein deel-domein gekozen en prioriteit gegeven aan ambities t.a.v. berichtenverkeer zodat het programma FBS hiervan kan profiteren. Het interactiedomein is daarmee nog niet volledig.

Deze versie is het resultaat van een aantal besprekingen met de sponsors van GO. De uitkomst van deze besprekingen is dat we de PL ambities vast willen laten stellen door per (onderdeel van een) GO-domein een aantal essentiële keuzes voor te leggen.

1.4 Structuur GO

GO legt per domein van de basisinfrastructuur en voor het algemene deel ervan de door de PL vastgestelde ambities vast, (waar zinvol) ingedeeld naar korte-, middellange- en lange-termijn ambities. Per domein en voor het algemene deel werkt GO ook de bijbehorende architectuur uit, in de vorm van afspraken, standaarden en gemeenschappelijke voorzieningen die invulling geven aan de vastgestelde ambities. Ook deze architectuuruitwerking is ingedeeld naar korte-, middellange- en lange termijn. Daarmee krijgt GO uiteindelijk een structuur zoals hieronder in de tabel schematisch is weergegeven.

GO			
Algemeen			
Ambities	Korte termijn	Middellange termijn	Lange termijn
	<i>Vastgestelde ambities</i>	<i>Vastgestelde ambities</i>	<i>Vastgestelde ambities</i>
Architectuur	Korte termijn	Middellange termijn	Lange termijn
Afspraken	<i>Afspraken</i>	<i>Afspraken</i>	<i>Afspraken</i>
Standaarden	<i>Standaarden</i>	<i>Standaarden</i>	<i>Standaarden</i>
Voorzieningen	<i>Voorzieningen</i>	<i>Voorzieningen</i>	<i>Voorzieningen</i>
Domein Interactie			
Ambities	Korte termijn	Middellange termijn	Lange termijn
	<i>Vastgestelde ambities</i>	<i>Vastgestelde ambities</i>	<i>Vastgestelde ambities</i>
Architectuur	Korte termijn	Middellange termijn	Lange termijn
Afspraken	<i>Afspraken</i>	<i>Afspraken</i>	<i>Afspraken</i>
Standaarden	<i>Standaarden</i>	<i>Standaarden</i>	<i>Standaarden</i>
Voorzieningen	<i>Voorzieningen</i>	<i>Voorzieningen</i>	<i>Voorzieningen</i>
Domein Identificatie & autorisatie			
Ambities	Korte termijn	Middellange termijn	Lange termijn
	<i>Vastgestelde ambities</i>	<i>Vastgestelde ambities</i>	<i>Vastgestelde ambities</i>
Architectuur	Korte termijn	Middellange termijn	Lange termijn
Afspraken	<i>Afspraken</i>	<i>Afspraken</i>	<i>Afspraken</i>
Standaarden	<i>Standaarden</i>	<i>Standaarden</i>	<i>Standaarden</i>
Voorzieningen	<i>Voorzieningen</i>	<i>Voorzieningen</i>	<i>Voorzieningen</i>
Domein Infrastructuur			
Ambities	Korte termijn	Middellange termijn	Lange termijn
	<i>Vastgestelde ambities</i>	<i>Vastgestelde ambities</i>	<i>Vastgestelde ambities</i>
Architectuur	Korte termijn	Middellange termijn	Lange termijn
Afspraken	<i>Afspraken</i>	<i>Afspraken</i>	<i>Afspraken</i>
Standaarden	<i>Standaarden</i>	<i>Standaarden</i>	<i>Standaarden</i>
Voorzieningen	<i>Voorzieningen</i>	<i>Voorzieningen</i>	<i>Voorzieningen</i>
Domein Gegevensuitwisseling			
Ambities	Korte termijn	Middellange termijn	Lange termijn
	<i>Vastgestelde ambities</i>	<i>Vastgestelde ambities</i>	<i>Vastgestelde ambities</i>
Architectuur	Korte termijn	Middellange termijn	Lange termijn
Afspraken	<i>Afspraken</i>	<i>Afspraken</i>	<i>Afspraken</i>
Standaarden	<i>Standaarden</i>	<i>Standaarden</i>	<i>Standaarden</i>
Voorzieningen	<i>Voorzieningen</i>	<i>Voorzieningen</i>	<i>Voorzieningen</i>

1.5 Minimal Viable Architecture

De werkgroep GO omarmt, het Agile/SAFe concept als de toekomstige manier van samenwerken. In die lijn hanteert de werkgroep het concept Minimum Viable Architecture (MVA), om op deze manier tot diverse domeinarchitecturen op hoofdlijnen te komen. De belangrijkste voordelen van deze werkwijze is het (relatief) sneller realiseren van resultaten in de complexe Enterprise Architectuur voor de GO. De werkgroep stelt keuzes die relevant zijn maar geen hoge urgentie hebben daarom uit tot een later moment. De consequentie hiervan is dat ontwikkelingen die in de GO nog niet zijn uitgewerkt zoals FBS, DigiD en eHerkenning zelf afstemming moeten zoeken.

1.6 Structuur van het document

Het document bevat de volgende hoofdstukken:

- Hoofdstuk 2 geeft aan waarom een gemeenschappelijk berichtenstelsel noodzakelijk is.
- Hoofdstuk 3 geeft richting aan het berichtenstelsel. De kerngroep GO stelt de PL voor om een viertal ambities vast te stellen.
- Hoofdstuk 4 benoemt onderwerpen die vanwege een lagere urgentie pas later uitgewerkt zullen worden. Zie in dit verband ook het voorgaande kopje "Minimal Viable Architecture".

Hoofdstuk 5 is een bijlage met definities van gebruikte begrippen.

Ambities zijn in één van de volgende vormen uitgewerkt:

- Een voorstel van de kerngroep GO ter beoordeling door PL.
- Een vraag aan de PL om een keuze te maken. Vaak is deze vraag voorzien van een advies van de kerngroep GO.

De ambities zijn volgens een vast model opgezet:

- Samenvatting: korte beschrijving van de ambitie
- Afweging: onderbouwing van de ambitie of het advies hierover.
- Uitwerking: uitgebreide beschrijving en duiding van de ambitie.
- Implicatie: consequentie van de ambitie.

2 Doelstelling van het berichtenstelsel

2.1 Wat is het berichtenstelsel?

Het (**gemeenschappelijke**) **berichtenstelsel** is het berichtenstelsel van de gehele overheid. Hieronder vallen de voorzieningen van Logius en ook van de voorzieningen van de afzonderlijke dienstverleners. Het stelsel is dus meer dan alleen gemeenschappelijke voorzieningen in beheer bij Logius. Het stelsel is een geheel van afspraken, standaarden en voorzieningen waarmee overheidsorganisaties berichten aan burgers, ondernemers, instellingen, intermediairs e.d. beschikbaar kunnen stellen.

2.2 Waarom een gemeenschappelijk berichtenstelsel?

De overheid heeft een gemeenschappelijk berichtenstelsel om ervoor te zorgen dat de ontvangers van overheidsberichten op een uniforme, eenvoudige en bij de ontvanger passende wijze toegang hebben tot deze berichten. Met andere woorden, het berichtenstelsel is er voor het **gemak van de ontvangers** van de berichten. Bij alle keuzes die gemaakt worden staat het gemak van de ontvanger daarom voorop. Vanwege deze bestaansreden is het nodig dat voldoende organisaties deelnemen aan het stelsel, de doelgroep voldoende omvang heeft en er zinvolle berichtstromen plaatsvinden via het berichtenstelsel.

De overheid heeft het gemeenschappelijk berichtenstelsel niet in het leven geroepen om kosten te besparen; kostenbesparing is geen primaire bestaansreden van het stelsel. De kosten van het stelsel dienen wel acceptabel te zijn. Overheidsorganisaties wensen de kosten van het versturen van papieren post te vervangen door een goedkoper, digitaal alternatief. In het bijzonder betreft dit de verzending van beschikkingen, maar ook andere persoonlijk geadresseerde berichten. Kosten zijn dus daarmee zeker een belangrijk aspect van het berichtenstelsel.

De wettelijke noodzaak overeenkomstig de Wet Digitale Overheid (WDO)² om een bepaalde categorie overheidsberichten op een specifieke wijze aan ontvangers beschikbaar te maken is geen reden om het berichtenstelsel **gemeenschappelijk** in te richten. Wel zal een gemeenschappelijk berichtenstelsel hier rekening mee moeten houden.

² Artikel 5 Wet digitale overheid, Lid 1. Onze Minister draagt zorg voor de inrichting, beschikbaarstelling, instandhouding, werking en beveiliging van de generieke digitale infrastructuur, waaronder infrastructuur: (...)
f. voor elektronisch berichtenverkeer met en informatieverstopping aan natuurlijke personen, ondernemingen en rechtspersonen. Onze Minister bevordert de interoperabiliteit tussen deze infrastructuur en de diensten en bedrijfs- en organisatiemiddelen, bedoeld in artikel 11, eerste en tweede lid.

3 Ambities voor het berichtenstelsel

In dit hoofdstuk staat de aard van het berichtenstelsel beschreven: voor welke vormen van berichtenverkeer werken we het gemeenschappelijke berichtenstelsel uit in GO?

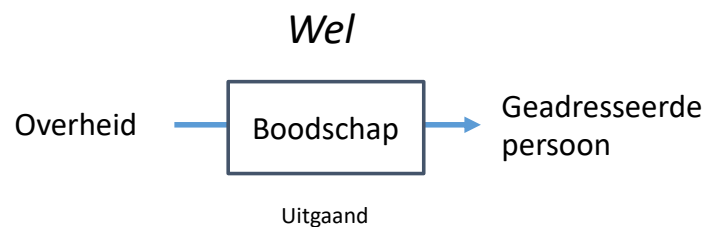
3.1 Communicatievormen ondersteund door het stelsel

3.1.1 Samenvatting

Deze versie van GO beperkt zich tot een berichtenstelsel dat is bedoeld voor boodschappen die de overheid – op haar initiatief – wil overbrengen aan mensen die natuurlijke en niet natuurlijke personen vertegenwoordigen. Deze versie beperkt zich dus tot uitgaande berichten (gezien vanuit de overheid). Dit is weergegeven in de afbeelding hieronder.

Deze afbakening is zinvol omdat berichtenverkeer in zijn volledigheid te omvangrijk en divers is om in één keer uit te werken en omdat deze afbakening relevant is voor de bestaande berichtenboxen en de huidige ontwikkeling van FBS.

We vragen de PL-leden of zij de gekozen afbakening voor deze versie van GO onderschrijven.

3.1.2 Afweging

De redenen voor deze beperking van de scope zijn:

- Als uitgangspunt is meegenomen dat berichten die op verzoek van de ontvanger op papier verzonden worden niet tegelijkertijd in digitale vorm verstuurd worden.
- Dat we GO incrementeel ontwikkelen en steeds delen ervan uitwerken en opleveren. Er zijn vele vormen van informatieuitwisseling tussen de overheid en personen mogelijk; teveel om in z'n volledigheid nu uit te werken.
- Dat de gekozen scope (uitgaande berichten geadresseerd aan een specifiek persoon) een belangrijke categorie berichtenverkeer is die o.a. berichten met rechtsgevolgen en berichten met vertrouwelijke gegevens bevat.
- Dat de gekozen scope overeenkomt met de scope van de huidige Berichtenboxen en het in ontwikkeling zijnde Federatieve Berichtenstelsel .

3.1.3 Uitwerking

De PL wordt gevraagd aan te geven of zij de gekozen afbakening voor deze versie van de GO onderschrijven.

Het oranje kader in onderstaande tabel maakt duidelijk dat GO zich voor deze versie beperkt tot specifiek geadresseerde berichten en wat we daaronder verstaan. De tabel is gebaseerd op een tabel in het concept beleidskader berichtenverkeer en formele correspondentie, versie 7 januari 2019.

Type bericht	Specifiek geadresseerde berichten	Algemene en ongeadresseerde berichten
A. Bericht met rechtsgevolg Bericht vloeit voort uit wet- en regelgeving. Bij niet of niet tijdig verzenden is bestuursorgaan in gebreke.	Beschikking Een mededeling of verzoek met rechtsgevolg die gericht is aan één persoon (natuurlijke persoon of rechtspersoon). Bijvoorbeeld een beschikking, maar ook een ontvangstbevestiging of een verzoek om nadere informatie in een lopende procedure.	Besluit van algemene strekking: een schriftelijke beslissing van een bestuursorgaan, met publiekrechtelijke gevolgen. Bijvoorbeeld een publicatie van een verleende omgevingsvergunning.
B. Procedureel bericht zonder rechtsgevolg	Persoonlijke servicebericht of attendering Bijvoorbeeld een APK-herinneringsbrief, aanmaning (herinnering tot betalen) of een afspraakherinnering van gemeente m.b.t. paspoort.	(Voor)aankondiging Bijvoorbeeld een aankondiging als een wet gaat wijzigen of als een aanbesteding gaat worden gepubliceerd of als een subsidie beschikbaar komt.
C. Statusmelding zonder rechtsgevolg Bericht over de laatste stand van zaken.	Update lopende zaken Informatie over een wijziging van een status van een proces, waarbij de burger of onderneming betrokken is. Bijvoorbeeld een bericht als een bezwaarschrift in behandeling is genomen door een bestuursorgaan. Een statusmelding kan ook urgent zijn. Bijvoorbeeld een waarschuwing van een activiteit die op misbruik kan duiden en op dat moment controle vereist.	Informatiebericht Bijvoorbeeld een bericht van de gemeente betreffende een reconstructie van een weggedeelte. Een informatiebericht kan ook urgent zijn. Bijvoorbeeld een waarschuwing via NL-Alert voor gevaar die onmiddellijke actie vereist.

De uitwerking van het berichtenstelsel beperkt zich in deze versie zoals gezegd tot uitgaande persoonlijke berichten die specifiek aan een mens geadresseerd zijn. Dat kan een mens als burger zijn of een mens die handelt namens een rechtspersoon, bijvoorbeeld een medewerker van een bedrijf. Berichten die bestemd zijn voor geautomatiseerde verwerking door informatiesystemen van bijvoorbeeld ondernemingen vallen buiten de scope van deze versie van het GO.

Het berichtenstelsel ondersteunt (in de huidige uitwerking) daarom een beperkt deel van de ondernemers: zelfstandigen zonder personeel en een deel van het MKB. Dit vanwege de verwachting dat een aanzienlijk deel van de rechtspersonen, zoals bedrijven en instellingen, andere behoeften zullen hebben dan burgers, ZZPers en kleinere MKBers.

Berichten met algemene informatie voor een groep, bijvoorbeeld betreffende een reconstructie van een weg in een woonwijk, kunnen door de verzendende organisatie specifiek geadresseerd worden en indien gewenst vervolgens via het stelsel beschikbaar worden gesteld aan de geadresseerden.

In bovenstaand overzicht van berichten zijn geen zogenaamde notificaties opgenomen. In GO zien we notificaties als een middel om te attenderen op de aanwezigheid van een bericht. Een notificatie kan een deel van de informatie van een bericht bevatten.

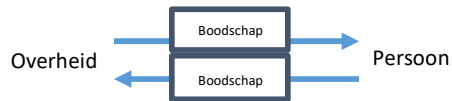
Deze versie van GO plaatst het volgende berichtenverkeer voor nu buiten scope:

- twee-richtingsberichtenverkeer (uitgaande berichten kunnen wel een 'handelingsperspectief' bieden dat de geadresseerde in staat stelt te reageren op het bericht);
- inkomend berichtenverkeer van personen aan overheidsorganisaties;
- ongeadresseerde berichten van de overheid;

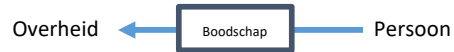
- machine-naar-machine berichtenverkeer zoals berichten die de Douane via Digipoort verstuurt aan expediteurs of aanslagen die de Belastingdienst via system tot system aan ondernemers verstuurd.

Zie ook de afbeelding hieronder.

Niet

Tweerichting/dialogoog

Inkomend

Machine to machine

Ongeadresseerd

3.1.4 Implicaties

Een gevolg van deze werkwijze is dat de kans bestaat dat we vanwege nieuwe inzichten in een later stadium terug moeten komen op eerder uitgewerkte onderdelen van GO.

3.2 Interactiemodellen ondersteund door het stelsel

3.2.1 Samenvatting

Er zijn verschillende interactiemodellen te onderkennen. In model 1 ontvangt de geadresseerde zijn berichten in de 'digitale brievenbus' die de geadresseerde zelf heeft gekozen. In model 2 notificeert de overheid de geadresseerde dat hij een bericht kan gaan lezen in de berichtenvoorziening van de overheid. En in model 3 notificeert de overheid de geadresseerde dat er nieuwe informatie voor hem beschikbaar is in een interactieve voorziening van de overheid. Het berichtenstelsel dient alle drie de modellen te ondersteunen.

We vragen de PL-leden of zij onderschrijven dat het stelsel alle drie de interactiemodellen dient te ondersteunen.

3.2.2 Afweging

Momenteel gebruikt de overheid drie modellen om informatie te verstrekken aan geadresseerden. Afhankelijk van de soort informatie die vertrekt moet worden (eisen aan veiligheid en aflevergarantie) en de stand van breed beschikbare techniek zullen naar verwachting alle drie de modellen in gebruik blijven bij de overheid. Zodra voortschrijden van de technologie en een brede beschikbaarheid daarvan het mogelijk maakt om ook vertrouwelijke berichten rechtstreeks en met zekerheid af te leveren, wordt een verschuiving van model 2 naar model 1 verwacht.

Het hanteren van meerdere interactiemodellen door de overheid leidt er op zichzelf toe dat de ontvanger te maken heeft met een meer pluriforme situatie dan wanneer de overheid slechts één model zou hanteren. Wij gaan echter uit van het principe dat de verzendende partij en evt. ook de ontvangende partij bepalen wat het gewenste/passende interactiemodel is voor de informatie die verstrekt moet worden.

3.2.3 Uitwerking

Voor uitgaande specifiek geadresseerde berichten aan mensen zijn drie manieren om informatie aan de geadresseerde persoon beschikbaar te stellen (we noemen dit interactiemodellen):

- **Model 1: Geadresseerde ontvangt bericht in eigen 'digitale brievenbus'**
In model 1 ontvangt de geadresseerde de informatie in de vorm van een bericht in zijn eigen digitale brievenbus van zijn eigen keuze, bijvoorbeeld in zijn eigen mailbox. In dit model wordt de informatie naar de geadresseerde gebracht. Met de huidige stand van breed beschikbare technologie is dit model niet mogelijk voor berichten die gegarandeerd afgeleverd moeten worden en/of vertrouwelijke informatie bevatten.
- **Model 2: Geadresseerde moet naar de overheidsvoorziening om bericht te halen/lezen**
In model 2 ontvangt de geadresseerde de informatie in de vorm van een bericht in een voorziening van de overheid. In dit model moet de geadresseerde het bericht komen bekijken en op komen halen bij een voorziening van de overheid. Met een notificatie kan de overheid de geadresseerde laten weten dat er een bericht voor hem is. Dit is het model van de huidige berichtenbox. Ook verzekeraars en banken hanteren dit model vaak voor hun formele en vertrouwelijke berichten aan hun klanten.

In dit model vindt informatieverstrekking door de overheid plaats door middel van berichten die zijn opgeslagen in een berichtenmagazijn en die toegankelijk zijn via berichtenoverzichten die zich bevinden bij de overheid. Aangezien de overheid bij dit model controle heeft over deze voorzieningen, kan een veilige aflevering van de informatie gegarandeerd worden.

Model 2 kan zowel met gemeenschappelijke of centrale overheidsvoorzieningen worden ingericht als met decentrale voorzieningen.

- **Model 3: Geadresseerde moet naar interactieve overheidsvoorziening om informatie te halen/lezen**

In model 3 krijgt de geadresseerde de informatie op een interactieve vorm aangeboden (in tegenstelling tot informatie die 'gestold' is in een bericht in modellen 1 en 2). De geadresseerde kan de informatie interactief bekijken in een app of web-portaal van de overheid. De geadresseerde kan dit op eigen initiatief doen of naar aanleiding van een notificatie van de overheid), bijvoorbeeld een melding van een wijziging in het Handelsregister.

In dit model worden er geen berichten gestuurd/getoond en een berichtenoverzicht en berichtenmagazijnen zijn niet nodig. Wel worden (informatierijke) notificaties gestuurd dat er in registraties bij de overheid iets gewijzigd is. De geadresseerde kan via portalen zien wat er in registers staat en welke wijzigingen hebben plaatsgevonden. Net als bij model 2 is sprake van voorzieningen die door de overheid gecontroleerd worden. De verstrekking is veilig.

Model 3 kan zowel met gemeenschappelijke of centrale overheidsvoorzieningen worden ingericht als met decentrale voorzieningen.

De kerngroep GO adviseert om uit te gaan van de ambitie dat het berichtenstelsel alle drie de interactiemodellen moet ondersteunen.

De drie modellen zijn in de tabel hierna gekarakteriseerd naar twee assen: vorm waarin informatie overgedragen wordt (berichtvorm of interactief) en hoe de gebruiker zijn informatie krijgt (toegestuurd of ophalen).

	Geadresseerde krijgt informatie aangeboden in berichtvorm (asynchrone informatie-verstrekking)	Geadresseerde krijgt informatie interactief aangeboden (synchrone informatieverstrekking)
	<p>Geen gelijktijdige communicatie tussen zender en ontvanger. De informatie is 'gestold' in een bericht.</p> <p>Voorbeelden: fysieke post, email, SMS.</p>	<p>Zender en ontvanger communiceren gelijktijdig op het communicatiekanaal. Informatie is actueel en dynamisch.</p> <p>Voorbeelden: interactief webportaal, interactieve app, telefoon, face-to-face</p>
Geadresseerde krijgt informatie toegestuurd naar eigen 'digitale brievenbus'	<p>Model 1 Geadresseerde ontvangt informatie in berichtvorm in eigen berichtenvoorziening (eigen digitale brievenbus).</p> <p>In dit model hebben notificaties geen toegevoegde waarde. Het bericht wordt naar de geadresseerde gebracht en verschijnt in zijn eigen 'digitale brievenbus'.</p>	Deze combinatie is niet van toepassing.
Geadresseerde haalt informatie op in voorziening van de overheid	<p>Model 2 Geadresseerde haalt informatie in berichtvorm op in berichtenvoorziening van de overheid (bijv. een berichtenportaal of berichtenapp).</p> <p>Varianten:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Geadresseerde krijgt geen notificatie en kijkt periodiek op eigen initiatief in de berichtenvoorziening van de overheid. - Geadresseerde krijgt notificatie en kijkt naar aanleiding daarvan in de berichtenvoorziening van de overheid. 	<p>Model 3 Geadresseerde haalt informatie op interactieve vorm op in voorziening van de overheid (bijv. een interactief webportaal of interactieve app).</p> <p>Varianten:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Geadresseerde krijgt geen notificatie en kijkt periodiek op eigen initiatief in de interactieve voorziening van de overheid (deze interactieve voorziening is buiten scope van berichtenstelsel). - Geadresseerde krijgt notificatie en kijkt naar aanleiding daarvan in de interactieve voorziening van de overheid (deze interactieve voorziening is buiten scope van het berichtenstelsel).

Bij het formuleren van bovengenoemde ambitie zijn wij uitgegaan van het principe dat de verzendende partij en evt. ook de ontvangende partij bepalen wat het gewenste/passende interactiemodel is voor de informatie die verstrekt moet worden. Met andere woorden: wij hebben *niet* de ambitie om, per informatie-/berichtsoort *voor te schrijven* welk interactiemodel gehanteerd moet worden.

3.2.4 Implicaties

Het voorgaande impliceert dat de voorzieningen van het berichtenstelsel ingericht moeten worden d.m.v. modulaire functies/services die 'hybride' situaties moeten ondersteunen waarbij de overheid alle drie de interactiemodellen blijft gebruiken.

3.3 Functionaliteit van het stelsel

3.3.1 Samenvatting

Het berichtenstelsel vereist afhankelijk van het interactie model verschillende functies. Voor alle interactiemodellen gezamenlijk zijn nodig een viertal hoofdfuncties: berichtenoverzichtbeheer, bereikbaarheids-profielbeheer, notificatie en berichtverstrekking. Niet alle functies zijn in alle interactiemodellen noodzakelijk.

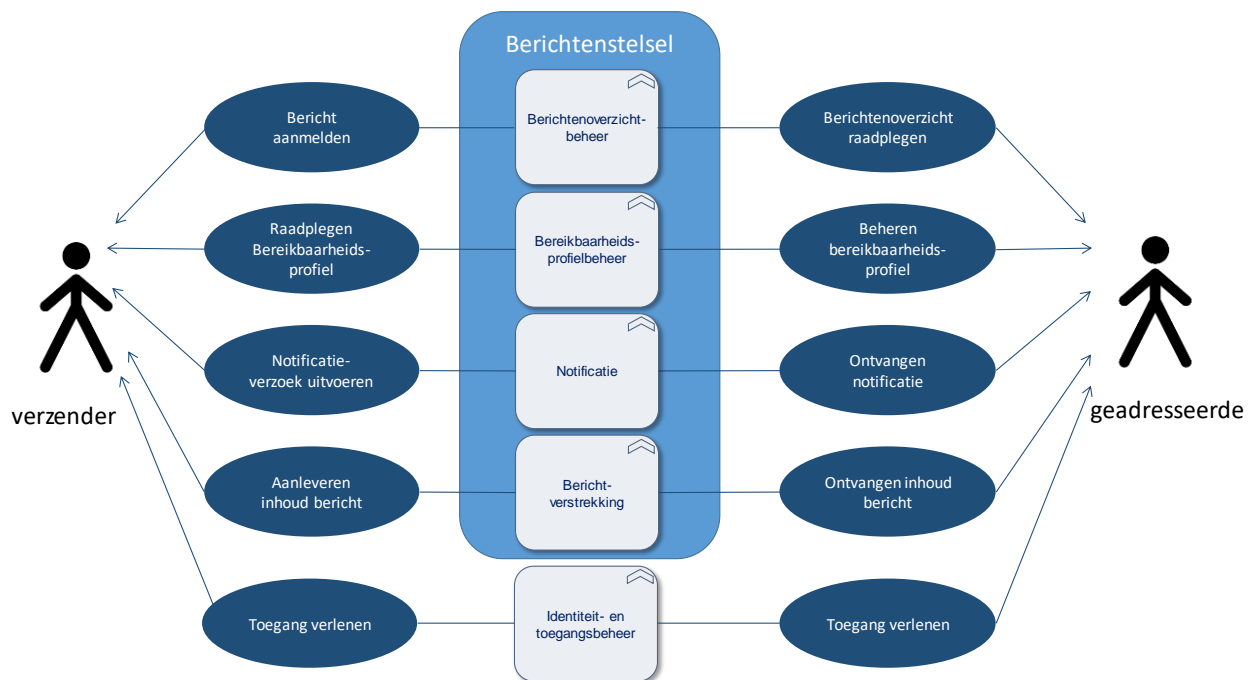
We vragen de PL-leden of zij onderschrijven dat deze functies noodzakelijk zijn voor het berichtenstelsel.

3.3.2 Uitwerking

Ten behoeve van de verstrekking van informatie door de overheid dient het berichtenstelsel – *al dan niet via gemeenschappelijke voorzieningen* - invulling te geven aan een viertal hoofdfuncties. Deze hoofdfuncties bieden modulaire services aan zowel de verzendende partij (overheid) als aan de ontvangende partij³.

Daarnaast is ook de functie 'identiteit- en toegangsbeheer' benodigd, een functie die buiten de scope van het berichtenstelsel zelf valt.

Niet alle hoofdfuncties en services zijn in elk interactiemodel van toepassing. De verschillende hoofdfuncties en services zijn weergegeven in onderstaande figuur. Deze worden hierna toegelicht.

Hoofdfunctie berichtenoverzichtbeheer

De hoofdfunctie *berichtenoverzichtbeheer* registreert welke berichten de overheid via het stelsel heeft verstrekt of wil verstrekken aan een persoon. De functie registreert/beheert metadata over deze berichten, niet de inhoud zelf.

De betreffende functie levert een tweetal hoofdservices:

- Een service waarmee verzendende overheidsinstanties kunnen aanmelden dat zij een bericht voor een specifieke ontvanger hebben
- Een service waarmee geadresseerden een overzicht kunnen raadplegen van de overheidsberichten die aan hun geadresseerd zijn.

³ NB.: onderling gebruiken de functies binnen het stelsel ook elkaars services. Dit is niet weergegeven in de figuur.

Hoofdfunctie bereikbaarheidsprofielbeheer

De hoofdfunctie *bereikbaarheidsprofielbeheer* registreert/beheert gegevens over hoe geadresseerden bereikt kunnen/willen worden voor notificaties en/of berichten van de overheid (inclusief keuze wel/niet digitaal).

Deze functie levert twee services:

- Een service waarmee verzendende overheidsinstanties het profiel kunnen raadplegen;
- Een service waarmee geadresseerden hun profiel kunnen invullen en wijzigen.

Hoofdfunctie notificatie

Deze functie is verantwoordelijk voor het sturen van een notificatie aan een geadresseerde via het kanaal dat de geadresseerde heeft opgegeven in zijn bereikbaarheidsprofiel. Deze notificatie attendeert de geadresseerde op het feit dat de overheid bepaalde informatie kenbaar wil maken (via model 2 of 3).

De betreffende functie levert twee hoofdservices:

- Een service waarmee de verzendende partij een 'notificatieverzoek' kan indienen
- Een service waarmee de geadresseerde de notificatie toegestuurd krijgt

Hoofdfunctie berichtverstrekking

Deze functie is verantwoordelijk voor het verstrekken van de inhoud van een bericht van de overheid aan een geadresseerde, hetzij door het versturen van een bericht (e-mail, W'app,) naar een berichtenbox van de ontvanger, hetzij via het tonen in een portaal/app.

De betreffende functie levert twee soorten services:

- Een service waarmee de verzendende instantie de inhoud van het bericht cq. de informatie die verstrekt moet worden, aanlevert aan het berichtenstelsel (zodat het berichtenstelsel dit kan verstrekken)
- Een service t.b.v. het verstrekken van de informatie cq. de inhoud van het bericht aan de geadresseerde. Dit kan zowel gebeuren door het tonen van de informatie in een portaal/app als ook door het bericht te versturen naar een digitaal adres als ook door middel van downloadfunctionaliteit.

Hoofdfunctie identiteit- en toegangsbeheer

Deze functie maakt geen onderdeel uit van het berichtenstelsel, maar speelt wel een belangrijke ondersteunende rol. De betreffende functie is verantwoordelijk voor het beheren van identificatie- en authenticatiegegevens en informatie over toegangsrechten. Deze functie verleent zowel verzendende partijen als geadresseerden toegang tot de hierboven beschreven services.

3.3.3 Afweging

In de voorgaande paragraaf zijn de hoofdfuncties en services beschreven waarin het berichtenstelsel moet voorzien, ongeacht de vraag of deze services/functies via gemeenschappelijke voorzieningen moeten worden gerealiseerd of decentraal per overheidsinstantie. De noodzaak van deze functies vloeit direct voort uit de kenmerken van de gekozen interactiemodellen die het berichtenstelsel moet ondersteunen. Voorbeeld: de essentie van model 1 en 2 is dat de overheid een bericht verstrekt aan een geadresseerde. Dit impliceert direct de noodzaak van de functie 'berichtverstrekking'. Op deze wijze geeft onderstaande tabel aan welke functies van het berichtenstelsel noodzakelijk, optioneel of irrelevant zijn, afhankelijk van het interactiemodel dat gehanteerd wordt bij het verstrekken van informatie door de overheid.

INTERACTIEMODEL	Model 1	Model 2	Model 3
	(bericht ontvangen in eigen berichten-voorziening)	(bericht ontvangen in overheidsbox + notificatie)	(informatie via interactief kanaal + notificatie)
HOOFDFUNCTIE NOODZAKELIJK?			
Berichtenoverzichtbeheer	Niet noodzakelijk	Noodzakelijk	n.v.t.
Bereikbaarheidsprofielbeheer	Noodzakelijk	Noodzakelijk	Noodzakelijk
Notificatie	n.v.t.	Noodzakelijk	Noodzakelijk
Berichtverstrekking	Noodzakelijk	Noodzakelijk	n.v.t. ⁴
Identiteit- en toegangsbeheer	Noodzakelijk, maar niet in scope berichtenstelsel	Noodzakelijk, maar niet in scope berichtenstelsel	Noodzakelijk, maar niet in scope berichtenstelsel

Toelichting bij de tabel:

- Berichtenoverzichtbeheer is noodzakelijk voor model 2, want:
 - geadresseerden hebben te maken met meerdere berichten van de overheid
 - zij moeten deze berichten kunnen lezen/behandelen op het moment en in de volgorde die zij zelf wensen
 - de betreffende berichten staan niet in de eigen berichtenvoorziening van de geadresseerde zelf, dus moet deze functie als onderdeel van het berichtenstelsel geboden worden.
- Bereikbaarheidsprofielbeheer is noodzakelijk voor alle modellen. Immers, om informatie te kunnen verstrekken aan een geadresseerde – de essentie van de 3 modellen – moeten we weten hoe (kanaal, adres) de geadresseerde bereikbaar is/wil zijn voor notificaties (model 2 en 3) of voor directe verzending (model 1). Ook moeten we kunnen vaststellen of de geadresseerde überhaupt digitaal bereikbaar is/wil zijn.
- Notificatie is als functie noodzakelijk voor model 2 en 3 aangezien notificatie een essentieel kenmerk is van deze interactiemodellen.
- Berichtverstrekking is een essentieel kenmerk van model 1 en 2.
- Identiteit- en toegangsbeheer is noodzakelijk zodra verzendende partijen en geadresseerden toegang moeten krijgen tot functies die d.m.v. een overheidsvoorziening worden ingevuld.

3.3.4 Implicaties

De implicatie van de voorgaande paragraaf is dat voor de genoemde functies afspraken, standaarden en/of gemeenschappelijke voorzieningen uitgewerkt moeten worden. Vooruitlopend hierop gaat de volgende paragraaf in op de vraag voor welke functies gemeenschappelijke voorzieningen nodig/wenselijk zijn.

⁴ In dit model is geen sprake van berichten, wel van informatieverstrekking. Deze informatieverstrekking valt als functie buiten het berichtenstelsel .

3.4 Gemeenschappelijke voorzieningen

3.4.1 Samenvatting

Naast de vraag welke functionaliteiten in het stelsel noodzakelijk zijn, is ook de vraag van belang voor welke functionaliteiten *gemeenschappelijke* voorzieningen nodig of wenselijke zijn en met welke prioriteit deze ontwikkeld moeten worden. Ook dit antwoord varieert per interactiemodel.

We vragen de PL-leden de hieronder aangegeven wenselijkheid van gemeenschappelijke voorzieningen te onderschrijven.

3.4.2 Uitwerking

In de voorgaande twee paragrafen is beschreven welke hoofdfuncties benodigd zijn ter ondersteuning van de drie interactiemodellen voor verstrekking van informatie door de overheid. In deze paragraaf ligt de vraag voor: voor welke hoofdfuncties vinden wij dat de beschikbaarheid (en het gebruik) van een gemeenschappelijke voorziening gewenst is of zelfs noodzakelijk is, kijkend naar de bestaansredenen van een berichtenstelsel?

Het antwoord wordt weergegeven in onderstaande tabel.

INTERACTIEMODEL	Model 1	Model 2	Model 3
GEMEENSCHAPPELIJKE VOORZIENING NOODZAKELIJK VOOR?	(bericht ontvangen in eigen berichtenvoorziening)	(bericht ontvangen in overheidsbox + notificatie)	(informatie via interactief kanaal + notificatie)
Berichtenoverzichtbeheer	Geen toegevoegde waarde	Wenselijk vanwege gebruiksgemak ('Mijn.enveld')	n.v.t. (in dit model zijn er geen berichten)
Bereikbaarheidsprofielbeheer	Zeer wenselijk vanwege gebruiksgemak	Zeer wenselijk vanwege gebruiksgemak	Zeer wenselijk vanwege gebruiksgemak
Notificatie	n.v.t.	Zinvol varieert per partij Zie paragraaf 'afweging'	Zinvol varieert per partij Zie paragraaf 'afweging'
Berichtverstrekking	Geen toegevoegde waarde varieert per partij Zie paragraaf 'afweging'	Zinvol varieert per partij Zie paragraaf 'afweging'	n.v.t.
Identiteit- en toegangsbeheer	Zeer wenselijk maar niet in scope berichtenstelsel	Zeer wenselijk maar niet in scope berichtenstelsel	Zeer wenselijk maar niet in scope berichtenstelsel

3.4.3 Afweging

Berichtenoverzichtbeheer:

- Voor model 1 is dit niet nodig, want het overzicht heeft de gebruiker in zijn eigen berichtenvoorziening
- Voor model 3 is geen sprake van berichten, dus niet van toepassing
- Voor model 2 geldt dat een aanzienlijk deel van de gebruikers het wel handig zal vinden om één gezamenlijk overzicht van overheidsberichten te kunnen raadplegen (ongeacht in welke omgeving dit getoond wordt). Dit voorkomt dat de gebruiker naar verschillende MijnOmgevingen moet van de verschillende overheidsinstanties. Er zullen echter ook veel

gebruikers zijn die de overheid niet als één geheel zien en die het net zo handig vinden om vanuit de notificatie verwezen te worden naar een berichtenvoorziening van de specifieke overheidsinstantie die het bericht wil verstrekken.

Bereikbaarheidsprofielbeheer:

Bezien vanuit het aspect *gemak voor de geadresseerde* en gezien vanuit het aspect *uniformiteit* is het zeer belangrijk dat er één gemeenschappelijke plek is voor het beheren van de (digitale) bereikbaarheid, de voorkeuren en kanaaladressen. Dat voorkomt dat een gebruiker dit op tig plekken moet doen.

Notificatie:

Vanuit gebruiksgemak van de ontvanger gezien is het niet belangrijk of de notificatie wordt verstrekt vanuit een gemeenschappelijke voorziening. Gezien vanuit de overheid kan een gemeenschappelijke notificatievoorziening het voordeel hebben dat sneller nieuwe notificatiekanalen beschikbaar kunnen komen voor kleine(re) instanties die daar zelf onvoldoende ontwikkelcapaciteit voor hebben.

Berichtverstrekking

Bij de berichtverstrekking zijn twee, samenhangende aspecten relevant:

1. Opslag van berichten
2. Verstrekking van de inhoud van berichten aan geadresseerden

M.b.t. aspect 1:

- Voor de gebruiker maakt het niet uit of berichten worden opgeslagen in een gemeenschappelijk magazijn of niet, zolang dit maar veilig gebeurt.
- Sommige verzenders zullen een voorkeur hebben voor een gemeenschappelijke voorziening voor opslag, andere niet. Dit zal o.a. afhangen van een aantal aspecten:
 - kosten
 - de noodzaak om sowieso eigen voorzieningen te hebben voor berichten/doelgroepen die buiten het berichtenstelsel vallen

M.b.t. aspect 2:

- Voor de geadresseerde maakt het wederom niet uit of hij het bericht verstrekt krijgt via een gemeenschappelijke voorziening of niet, zolang hij het maar getoond/gepresenteerd krijgt vanuit dezelfde omgeving waarin ook het berichtenoverzicht getoond/gepresenteerd wordt.
- Vanuit het perspectief van de verzender bestaat een samenhang/afhankelijkheid met enerzijds de opslag van berichten en anderzijds de functie 'berichtenoverzichtbeheer': wanneer beide of één van beide worden ingevuld d.m.v. een gemeenschappelijke voorziening, ligt het meer voor de hand om ook de verstrekking van de inhoud van berichten te ondersteunen met een gemeenschappelijke voorziening.
- Het tonen van berichten in meerdere omgevingen (naast MijnOverheid) wordt aanzienlijk eenvoudiger wanneer daarvoor één gemeenschappelijke service kan worden aangeroepen die de inhoud van een bericht verstrekt.

3.4.4 Implicaties

Alleen voor de functie 'bereikbaarheidsprofielbeheer' is het duidelijk dat een gemeenschappelijke voorziening – vanuit gebruikersperspectief – zeer gewenst is.

Voor de overige functies is een nadere inventarisatie en afweging van behoeften van verzenders en gebruikers noodzakelijk om te kunnen bepalen of een gemeenschappelijke voorziening gewenst is. Geconstateerd kan worden dat een gemeenschappelijke voorziening voor deze functies, ongeacht het interactiemodel, niet noodzakelijk is.

4 Onbepaalde ambities m.b.t. het berichtenstelsel

De volgende onderwerpen zijn relevant om uit te werken en zullen in een volgende versie van GO opgepakt worden⁵:

1. Scoping van de geadresseerden in het berichtenstelsel.
Moeten EU-burgers zonder BSN ook gebruik kunnen maken van het stelsel dat daartoe ook meertalig is? Vanaf welke leeftijd? Hoe om te gaan met expats? Met de leeftijdsvraag komt ook mee wie (stel dat het de leeftijdsgrens op 14 jaar ligt) bij het bereiken van de leeftijdsgrens een bericht/brief stuurt dat er een berichtenbox bestaat. Doet Logius dat of de dienstverlener? En waar liggen dan alle andere klantenservice processen rondom de berichtenbox? Wat is de business-case om jongeren al op te nemen en wat zijn de kosten die daarmee gemoeid zijn (aankopen integraal overzicht, bijhouden van berichten en aanschrijven om dit te gaan gebruiken.)⁶
Eenzelfde vraag speelt voor bedrijven, instellingen, intermediairs en andere gemachtigden.⁷
2. Machtiging van/door geadresseerden en bewindvoering in het berichtenstelsel.
Dit onderwerp wordt opgepakt bij het uitwerken van Interactie als geheel. Een voorlopige aanname is dat buiten het berichtenstelsel om de verzendende partij degeen is die de machtiging of bewindvoering in context vaststelt en dan overeenkomstig verstuurd. In dat geval is er ook geen consequentie voor het berichtenstelsel.
3. Positie van het berichtenstelsel in het totale concept voor interactie met de overheid.
Dit onderwerp wordt opgepakt bij het uitwerken van het Interactie domein als geheel. Het berichtenstelsel ondersteunt uitsluitend berichten van de overheid naar "Gebruikers" (voorlopige keuze).
4. Stimulering gebruik digitale berichten i.p.v. papieren berichten
Overheidsorganisaties verbeteren met het leveren van berichten in digitale vorm de dienstverlening aan "Gebruikers". Indien zij tegelijkertijd berichten op papier (blijven) ontvangen, leidt dit niet tot een kostenverlaging voor overheidsorganisaties. Ambieert de PL kosten te verlagen door "gebruikers" te stimuleren tot gebruik van digitale berichten? Dient dit in de vorm van verplichting en is dit (wettelijk) mogelijk en effectief?
5. Bewaartermijn berichten
Is het wenselijk bewaartermijnen van berichten via een afspraak te uniformeren? Voor "gebruikers" is het wenselijk dat de overheid voorspelbaar is en om geen last te hebben van niet meer actuele berichten. Voor overheidsorganisaties brengt (onbeperkt) bewaren van berichten (onnodige) kosten met zich mee. Overheidsorganisaties zijn daarbij ook gebonden aan de archiefwet. Daarnaast zijn er redenen om t.b.v. de rechtspositie van "gebruikers" berichten soms langer te bewaren (case BD).
6. 'Afhaken' van gebruikers voorkomen
Als het berichtenstelsel succesvol is doordat veel overheidsorganisaties het toepassen, leidt dit tot een grote hoeveelheid van berichten aan gebruikers. Overheidsorganisaties willen voorkomen dat "gebruikers" afhaken vanwege een overvloed aan berichten, vaak moeten doorklikken of berichten met weinig informatieve waarde. Vastgesteld moet worden of afspraken nodig zijn om dit te reguleren en/of functionaliteit zodat gebruikers kunnen filteren. Op dit moment speelt dit vraagstuk echter nog niet.

⁵ Deze lijst beoogt niet om uitputtend te zijn.

⁶ Voor de berichtenbox is er iig een doelpopulatie (in de wet verankerd): vanaf 14 jaar krijg je een berichtenbox.

⁷ Het programma Machtigen is bezig met de ouder-kind relatie automatisch als machtiging op te nemen.

5 Bijlage

Begrip	Definitie⁸
Algemeen geadresseerd	Een bericht is algemeen geadresseerd indien het gericht is aan een groep Natuurlijke Personen (NP) en/of Niet Natuurlijke Personen (NNP) die niet is bepaald op basis van hun unieke identificatie ⁹ (BSN, RSIN, OIN). N.B. een dergelijke groep kan (toevalligerwijs) slechts één NP of NNP bevatten.
Bericht ¹⁰	Informatie die de overheid aan een "Gebruikers" stuurt omdat dit verplicht of noodzakelijk is vanuit wet, regeling, procedure of anderszins. Vaak mag uitsluitend de hiervoor bevoegde een dergelijk bericht ontvangen. N.B. Informatieuitwisseling in de vorm van transacties (zoals SBR, Digipoort, DigiInkoop e.d.) vallen niet onder de definitie van berichten.
Berichtenmagazijn	Een locatie waar berichten in stand worden gehouden voor de duur van de geldende bewaartermijn. (bron: FBS)
Bevoegde	Een bij wet bevoegde natuurlijk persoon, diens wettelijk vertegenwoordiger of een informatiesysteem als dit hiervoor is aangewezen door een bevoegde (vertegenwoordiger).
Context	<ol style="list-style-type: none">1. Gebruikt binnen de tabellen van dit document als "Context beleid en uitvoering" gaat dit over de overeenkomsten en afwijkingen van de aangegeven ambities met beleidsdocumenten en uitvoeringsplannen.2. Gebruikt in relatie tot "Gebruikers" gaat dit over de omgeving waarin deze gebruik maken van een overheidsdienst. Een overheidsdienst is dan b.v. een "integraal overzicht van berichten van de overheid". Een omgeving (context) is dan b.v. MijnOverheid of een ander portaal (eventueel privaat).
Dienst	Een afgebakende prestatie van een persoon of organisatie (de dienstverlener), die voorziet in een behoefte van haar omgeving (de afnemers). (bron: NORA)
Federatief Berichtenstelsel	Combinatie van centrale en decentrale middelen die mogelijk maken dat de overheid berichten aan "Gebruikers" elektronisch toegankelijk maakt. Het is een samenspel van berichten-magazijnen en services.
Gebruikers	Burgers, bedrijven, instellingen, intermediairs en hun gemachtigden
Gegevensuitwisseling	Het domein Gegevensuitwisseling omvat alle uitwisselingen van gegevens tussen overheidsorganisaties (en eventuele andere organisaties met een publieke taak) via de digitale basisinfrastructuur. De volgende voorzieningen/ontwikkelingen vallen hieronder: <ul style="list-style-type: none">• Beheervoorziening BSN• Stelselvoorzieningen: Digikoppeling, Digimelding, Digilevering en de Stelselcatalogus.
Handelingsperspectief	Een beschrijving van de actie die verwacht wordt van de ontvanger van een bericht en op welke manier hij de actie digitaal kan starten (bv. door op een link te klikken kan hij een betaalactie starten, informatie verstrekken of bezwaar maken).
Interactie	Het domein interactie omvat alle elektronische informatie uitwisseling vanuit de digitale basisinfrastructuur met "Gebruikers"; uitwisseling t.b.v. identificatie en autorisatie is hiervan uitgezonderd. Dit betekent dat ook het onderwerp regie op gegevens hiervan deel uitmaakt. De volgende voorzieningen/ontwikkelingen vallen hieronder: <ul style="list-style-type: none">• Portals: Overheid.nl, Digitaal Ondernemersplein, Antwoord voor bedrijven, Samenwerkende Catalogi

⁸ Wat verstaan wordt onder berichten, service-berichten e.d. wordt ook beïnvloed door het nog uit te werken beleidskader digitaal berichtenverkeer.

⁹ Afgeleide en gerelateerde uniek identificerende nummers worden gelijkgesteld aan de gegeven voorbeelden van BSN, RSIN en OIN. Dus b.v. ook pseudo-id, KvK-nummer en sub-OIN.

¹⁰ FBS definieert bericht in technische zin en definieert daarom ook bijlage en metadata als afzonderlijke begrippen.

	<ul style="list-style-type: none"> • Gepersonaliseerde voorzieningen: MijnOverheid en Berichtenbox voor Bedrijven • Dienstverlening aan ondernemers: Standard Business Reporting (SBR), eFactureren. • Federatief Berichten Stelsel
Identificatie & autorisatie	<p>Het domein Identificatie & autorisatie omvat alle uitwisselingen vanuit de digitale basisinfrastructuur om de "Gebruiker" uniek te identificeren en authenticeren ten behoeve van autorisatie e.a. De volgende voorzieningen/ontwikkelingen vallen hieronder:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Idensys • DigiD • DigiD Machtigen • eHerkenning • eID
Infrastructuur	<p>Het domein Infrastructuur omvat alle overige componenten van de digitale basisinfrastructuur die veelal een basis vormen voor voorzieningen in de overige domeinen. De volgende voorzieningen/ontwikkelingen vallen hieronder:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Internationale en Europese standaarden voor grensoverschrijdende interconnectiviteit, waaronder eSENSE en eDelivery • Nationale verplichte (op de 'pas toe of leg uit'-lijst geplaatste) en aanbevolen Standaarden • Netwerken: Digipoort en DigiNetwerk • Nederlandse Overheids Referentie Architectuur (NORA) • Informatieveiligheid, i.c. de standaarden waar aan moet worden voldaan (b.v. PKI-overheid).
Kanaal	<p>Het communicatiekanaal dat voor het versturen van berichten, notificaties, serviceberichten wordt gebruikt. Elk kanaal kent verschillende eigenschappen en verschijningsvormen waarmee de informatie kan worden gedeeld. (b.v. post, mail, app of Whatsapp) (afgeleid van bron: NORA)</p>
MO-diensten	<p>Alle door MijnOverheid geleverde diensten aan "Gebruikers" danwel aangesloten afnemers.</p>
Notificatie	<p>"Een notificatie betreft een mededeling die wordt verzonden indien een nieuw bericht toegankelijk is gemaakt." (bron: FBS)</p> <p>De notificatie bevat minimaal: identificatie verzender en aard van het verzonden bericht. Een notificatie kan ook een verwijzing of link bevatten naar andere informatie of een andere locatie zoals een website.</p>
Overheid(s-organisaties)	<p>Waar in dit document ambities een verplichting aangegeven voor overheidsorganisaties geldt dit voor alle, op basis van het Koninklijk Besluit van 16 juli 1859, in de staatsalmanak opgenomen organisaties (zie https://almanak.overheid.nl/). Uitgezonderd hiervan zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ZBO's met een privaatrechtelijke rechtsvorm • Caribisch Nederland (BES-eilanden) • Aruba, Curaçao en Sint Maarten
Publieke taak	<p>Waar in dit document facultatief deelgenomen kan worden door niet-overheidsorganisaties met een publieke taak zijn bedoeld:</p> <ul style="list-style-type: none"> • alle ZBO's met een privaatrechtelijke rechtsvorm • pensioenfondsen aangesloten bij de pensioenfederatie
Service-bericht ¹¹	<p>Informatie die de overheid aan een "Gebruiker" stuurt om hen te wijzen op hun (reeds bekend veronderstelde) verplichtingen en rechten. Afhankelijk van de inhoud volstaat hierbij een lage zekerheid van ontvangst en lage vertrouwelijkheid.</p>
Specifiek geadresseerd	<p>Een bericht is specifiek geadresseerd indien het gericht is aan één (specifiek) te onderkennen Natuurlijk Persoon (NP) of Niet Natuurlijk Persoon (NNP), die is bepaald op basis van een unieke identificatie (BSN, RSIN, OIN).</p>

¹¹ FBS kent dit begrip maar definieert het niet.